

Sociālās integrācijas valsts aģentūras
Koledža

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens “Tulkošana”

Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju
programma “SURDOTULKS”

JŪRMALA, 2025

1. Studiju programmas “Surdotulks” raksturojošie rādītāji

Studiju virziens	Tulkošana
Studiju programmas nosaukums	Surdotulks
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	41227
Studiju programmas veids	Īsā cikla profesionālā augstākās izglītības studiju programma
Studiju programmas vadītājs	Laura Zeltiņa
Studiju programmas vadītāja e-pasts	laura.zeltina@siva.gov.lv
Studiju programmas vadītāja zinātniskais grāds	Mg.oec.
Studiju programmas vadītāja telefona numurs	28475237
Studiju programmas mērķis	Sagatavot profesionālus surdotulkus, kuri spēj izmantot savas zināšanas, prasmes un kompetences, lai veicinātu cilvēku ar dzirdes traucējumiem iekļaušanos sabiedrībā.
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. sniegt konkurētspējīgu īsā cikla augstāko profesionālo izglītību surdotulkošanas jomā un sagatavot studentus praktiskam darbam; 2. veicināt studentu zināšanu, prasmju un kompetenču attīstību atbilstoši surdotulka profesijas specifikai un mainīgajiem sociālekonomiskajiem apstākļiem, cieši sasaistot nozares teorētisko un specializācijas praktisko darbību; 3. veidot izpratni par nedzirdīgo kultūru un valodu, lai nodrošinātu precīzu tulkojumu un veicinātu vienlīdzīgas iespējas komunikācijā gan individuāli, gan publiskā vidē; 4. veicināt studējošo pētnieciskās un analītiskās prasmes, kā arī rosināt uz pastāvīgu pašpilnveidi un mūžizglītību; 5. nodrošināt un pastāvīgi pilnveidot studiju programmas īstenošanu sasaistē ar nozares organizācijām.
Sasniedzamie studiju rezultāti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj plānot tulkošanas pakalpojuma sniegšanas procesu atbilstoši tulkošanas apstākļiem un situācijai. 2. Spēj tulkot no latviešu zīmju valodas latviešu skaņu valodā vai angļu valodā un otrādi, nodrošinot tulkojuma precizitāti, stilistisko atbilstību oriģinālam un adekvātu terminoloģijas lietojumu. 3. Pārzina saskarsmes veidus, metodes, paņēmienus, to specifiku saziņai ar nedzirdīgajiem cilvēkiem, komunikācijā

	<p>izmantojot tulkojuma mērķim un adresātam atbilstošus izteiksmes līdzekļus.</p> <p>4. Spēj pilnveidot savu saskarsmes kompetenci, izkopt klausīšanās, runāšanas, rakstīšanas, lasīšanas kultūru, pilnveidot sevi kā bilingvālu personību.</p> <p>5. Prot tulkošanas procesā izmantot informācijas tehnoloģijas.</p> <p>6. Pārzina darbības jomai saistošos normatīvos aktus, standartu prasības un ētikas normas.</p> <p>7. Spēj kritiski izvērtēt savu profesionālo sniegumu un apzinās mūžizglītības nozīmi surdotulka profesijā.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Kvalifikācijas darbs un aizstāvēšana

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi – latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības	Vidējā izglītība un iestājpārbaudījums
Iegūstamā kvalifikācija	Surdotulks

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Sociālās integrācijas valsts aģentūra	Jūrmala	DUBULTU PROSPEKTS 71, JŪRMALA, LV-2015

1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Studiju programmā 2023. gadā tika veiktas izmaiņas, lai nodrošinātu starptautiskiem standartiem atbilstošu izglītību un sagatavotu darba tirgum konkurētspējīgus speciālistus atbilstoši Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2023. gada 11. oktobra sēdē, protokols Nr. 5 apstiprinātajam profesijas standartam un īsā cikla

profesionālās augstākās izglītības prasībām. Tika veikta programmā sasniedzamo rezultātu saskaņošana ar profesijas standarta prasībām, kā arī, saskaņā ar Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmu, studiju programmas KP apjoms tika mainīts no 80 KP uz 120 KP (pielīdzinot ECTS), nosakot, ka 1 KP atbilst 26 stundu studiju darba apjomam iepriekšējo 40 stundu vietā. Izmaiņas stājās spēkā ar 2024. gada 1. septembri.

Ir mainīti studiju programmas parametri, izmainot studiju programmas apjomu no 80 KP uz 120 KP, jo veikta KP pārnese atbilstoši ECTS uzskaites vienībām. Akreditācijas ziņojumā iesniegtais studiju programmas apjoms, studiju plāns un kursu apraksti tiek norādīti kredītpunktos atbilstoši ECTS uzskaites vienībām.

Nemot vērā studiju virziena novērtēšanas komisijas rekomendācijas, studiju programmā papildus iekļauts studiju kurss 4 KP apjomā "Lingvistika", lai stiprinātu studējošo teorētisko izpratni par valodas uzbūvi, valodas funkcionēšanas likumsakarībām un lingvistiskajiem procesiem. Studiju kursa iekļaušana nodrošina padziļinātu izpratni par zīmju valodas lingvistiskajiem aspektiem un sekmē profesionālo kompetenču attīstību, kas ir būtiskas kvalitatīvai tulkošanas un komunikācijas nodrošināšanai.

1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju programmā „Surdotulks” par valsts budžeta līdzekļiem konkursa kārtībā tiek uzņemtas personas, kuras ir iesniegušas visus Koledžas uzņemšanas noteikumos prasītos dokumentus, ir sekmīgi nokārtojuši valsts centralizēto eksāmenus latviešu valodā un svešvalodā, kā arī ir sekmīgi rezultāti Koledžas iestājpārbaudījumā, kas ir apstiprināts Pētījumu un metodiskajā padomē un atbilst surdotulka specialitātei.

Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas nosaukums ir "Surdotulks". Iegūstamā kvalifikācija ir piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija "Surdotulks". Kvalifikācijas nosaukums ietver profesionālo jomu, kas norāda speciālista darbības sfēru. Studiju programmas 51 mērķi un uzdevumi ir cieši saistīti ar surdotulka amata mērķiem un uzdevumiem, kā to nosaka profesijas standarts, ietverot profesijai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences. Studiju rezultātu novērtēšanai (zināšanas, prasmes, kompetences) par pamatu izmanto profesiju standartā izvirzītās prasības. Pārbaudījumus (teorētiskos, praktiskos, prakses

uzdevumus) izstrādā tā, lai studējošais iegūtu gan teorētiskās, gan praktiskās zināšanas, kuras pārbaudījumu laikā spēj demonstrēt.

Studiju programmas apjoms – 120KP, programmas saturā iekļauti vispārizglītojošie studiju kursi (30KP), nozares studiju kursi (54KP), mācību prakse (6KP) un kvalifikācijas prakse (18KP), kā arī kvalifikācijas darba izstrāde (12KP), lai nodrošinātu profesionālās darbības uzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes, zināšanas un iemaņas, kā arī izpildītu studiju programmas uzdevumus un sasniegtu mērķi. Studiju kursi programmā tiek īstenoti, ievērojot pēctecības principus.

Studijas tiek organizētas tikai pilna laika klātienes studiju formā, ņemot vērā to, ka latviešu zīmju valodas apguve ir laikietilpīgs process un prasa regulāru praktisku zīmju valodas pielietošanu studiju procesā.

Studiju programmas saturs un apjoms atbilst profesionālajai kvalifikācijai, profesionālās kvalifikācijas mērķim un uzdevumiem, nodrošina sasniedzamos rezultātus, ko apstiprina kvalifikācijas darbu rezultāti, darba devēju aptauju rezultāti un absolventu darbā iekārtošanās rādītājs.

1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Studiju programma “Surdotulks” sagatavo speciālistus zīmju valodas tulkošanas jomā, kas ir pieprasīta profesija Latvijā.

Valsts valodas politikas pamatnostādņēs 2021. – 2027. gadam ir uzsvērta informācijas un izglītības pieejamības nodrošināšana visām sabiedrības grupām, iekļaujot cilvēkus ar dzirdes traucējumiem. Valsts valodas pamatnostādņēs minēts, ka tiek plānots palielināt informācijas zīmju valodā pieejamību, kas norāda uz surdotulka profesijas pieprasījuma palielināšanos. Pašlaik Latvijā tiek nodarbināti aptuveni 40 surdotulki, kas nav pietiekams apjoms.

No 2017. līdz 2023. gadam programmu absolvējuši 26 studenti, no kuriem 21 jeb 77,77% šobrīd ir darba attiecībās. Statistiskais rādītājs liecina, ka absolventi veiksmīgi iegūst darbu nozarē, kas apliecina programmas efektivitāti un atbilstību darba tirgus prasībām.

1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Katru gadu studiju programmā tiek uzņemti vidēji 12 studenti. Studiju programmā ir vērojams liels studējošo atbirums – vidēji puse no studentiem izvēlas doties studiju pārtraukumā, pēc kura studijas bieži pārtrauc. Laika posmā no 2020. līdz 2025. gadam ir uzņemti 54 studenti, bet absolvējuši programmu ir 15 studenti – mazāk nekā trešā daļa. Neskatoties uz studiju grafika pielāgošanu strādājošo studentu vajadzībām, absolventu skaits saglabājas nemainīgs – vidēji trīs absolventi gadā.

Šāda situācija ir skaidrojama ar profesijas šauru specializāciju – studentiem, kuri iepriekš nav guvuši pieredzi saskarsmē ar cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem jau pirms studiju uzsākšanas, nereti ir izveidojies maldīgs priekšstats par nedzirdīgu cilvēku kultūru, sadzīvi, komunikāciju un latviešu zīmju valodas apguves sarežģītību. Lai vairotu studiju programmas popularitāti un sabiedrībā palielinātu izpratni par nedzirdīgo kopienu, latviešu zīmju valodu un surdotulka profesiju, Koledžas mācībspēki regulāri piedalās konferencēs, sniedz informāciju masu medijiem un citos publiskos pasākumos.

3.1.4. tabula

Studiju gads	Studējošo skaits	Uzņemti	Absolventi	Eksmatrikulēti
2018./2019.	15	9	3	4
2019./2020.	20	13	1	2
2020./2021.	16	6	5	8
2021./2022.	18	13	2	9
2022./2023.	20	11	4	14
2023./2024.	16	12	0	3
2024./2025.	17	15	2	4

Līdz 2021. gadam studijas tika organizētas klātienē divas nedēļas mēnesī, taču, ņemot vērā to, ka aptuveni 90 % studējošo ir nodarbināti un šādu studiju grafiku nebija iespējams apvienot ar darbu, kas tika identificēts kā galvenais studējošo atbiruma iemesls, tika pieņemts lēmums no 2022. gada studijas organizēt hibrīdformā – darba dienu vakaros tiešsaistē, izmantojot Zoom platformu, bet sestdienās klātienē Koledžas telpās.

Savukārt, kopš 2024. gada studiju procesa organizācija ir papildus pilnveidota, nosakot, ka studijas notiek vienu nedēļu mēnesī klātienē darba dienās, bet vienu nedēļu – darba dienu vakaros tiešsaistē, savukārt sestdienās nodarbības tiek īstenotas klātienē. Tādējādi studijas tiek

organizētas hibrīdformātā, kas nodrošina līdzsvaru starp klātienes studiju intensitāti un iespēju studijas apvienot ar nodarbinātību.

Ieviestais studiju organizācijas modelis ir devis pozitīvus rezultātus – 2024.–2026. gada periodā fiksēts zemākais studējošo atbiruma rādītājs programmas īstenošanas laikā. To apliecina arī studējošo skaita stabilitāte: 2025./2026. studiju gadā studiju programmas 1. kursā studē 10 studenti, bet 2. kursā – 6 studenti, kas norāda uz uzlabotu studiju procesa pieejamību un studentu motivācijas pieaugumu.

2. Studiju saturs un īstenošana

2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju kursu noteiktie mērķi, uzdevumi un rezultāti tiek noteikti atbilstoši surdotulka profesijas standartā izvirzītajam mērķim. Studiju programmā iekļauto studiju kursu saturs ir saskaņots ar 53 profesijas standartā izvirzītajām prasībām, kā arī ar studiju programmas mērķi un uzdevumiem.

Studiju kursu saturs izstrādāts, ievērojot pēctecības principu. Studiju programma atbilst valsts izglītības standartam, ietverot vispārizglītojošos studiju kursus 30KP apjomā, nozares studiju kursi 54KP apjomā, prakse 24KP apjomā, kvalifikācijas darba izstrāde 12KP apjomā. Studiju programmā iekļauti izvēles studiju kursi 2KP apjomā. Studiju kursu saturs katra studiju gada sākuma tiek pārskatīts un aktualizēts, iekļaujot tajā aktuālos tematus atbilstoši darba tirgus tendencēm, inovācijām, kam programmas vadītājs un docētāji aktīvi seko līdzi, iesaistoties pašizglītības procesā un/vaiursos, semināros un konferencēs. Regulāri tiek atjaunots studentiem ieteiktās izmantojamās literatūras un informācijas avotu saraksts. Studiju kursu programmas tiek apstiprinātas Koledžas Pētījumu un metodiskās padomes sēdē.

Izvērtējot studiju programmas noteikto KP apjomu, saturu, sadalījumu pa blokiem, iekļaujot prakses apjomu, secināms, ka studiju programma nodrošina noteiktos mērķus un rezultātus. Studiju programmas „Surdotulks” studiju kursu saturs ir aktuāls un atbilstošs nozares

tendencēm un darba tirgus vajadzībām. Programmas aktualizēšanai un pilnveidei ņemti vērā Latvijas Nedzirdīgo savienības ieteikumi, kā arī atgriezeniskā saite no prakses vietām un darba devējiem. Studiju kursus pārskata un aktualizē reizi gadā.

Arī 2025./2026. studiju gadā studiju programma ir aktualizēta atbilstoši jaunajam profesijas standartam “Surdotulks”, darba tirgus tendencēm un pieprasījumam. Koledžas docētāji ir nozares profesionāļi ar bagātīgu pieredzi. Vadot nodarbības un izstrādājot studiju materiālus, tiek ņemti vērā jaunākie zinātniskie pētījumi un novitātes nozarē. Studiju kursi ir veidoti atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Izvērtējot studiju programmas noteikto KP apjomu, saturu, sadalījumu pa blokiem, iekļaujot prakses apjomu, secināms, ka studiju programma nodrošina noteiktos mērķus un rezultātus. Jāturpina pastāvīgs darbs pie studiju programmas aktualizācijas, pilnveidošanas ar jauniem studiju kursiem, darbs pie nozares profesionāļu kā mācībspēku piesaistes, mācībspēku profesionālās pilnveides veicināšanas, lai nodrošinātu pastāvīgu studiju programmas pilnveidi.

2.2. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut 54 skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Koledžas docētāji ir jomas profesionāļi ar atbilstošu pieredzi un kompetencēm. Studiju process tiek organizēts, izmantojot mūsdienīgas pedagoģiskās metodes, tehnoloģiju apguvi studiju procesā, tiek ņemti vērā jaunākie zinātniskie pētījumi un novitātes nozarē, kā arī sniegta informācija par jaunākajiem literatūras un informācijas avotiem. Studiju procesā akcents ir uz savstarpēju dialogu, iegūto zināšanu praktisku pielietojumu.

Klātienē nodarbību laikā studējošajiem biežāk piedāvātās metodes ir:

- lekcija – tēmas ievadā un/vai noslēgumā, lai dotu studentiem ievirzes informāciju vai arī veiktu apgūtā satura apkopojumu un sasaisti ar nākamo tēmu;
- diskusija un mācību pārrunas – studentu patstāvīgi apgūtās informācijas apspriešanai, konkrētu teorētisku vai praktisku problēmu risināšanai, viedokļu daudzveidības ieraudzīšanai;

- komunikācija latviešu zīmju valodā – lai attīstītu praktiskās iemaņas, profesionālajos studijuursos studenti tiek aicināti līdz ar saziņu balsī, sazināties arī latviešu zīmju valodā un praktizēt tulkošanas procesu, nodrošinot savstarpējo tulkošanu;
- situāciju analīze – teorētisko zināšanu pielietojumam konkrētu situāciju izpratnei, analīzei un risinājumu meklēšanai;
- projekti – radošuma un inovatīvas domāšanas veicināšanai;

Patstāvīgajam darbam biežāk piedāvātās studiju metodes:

- teorētisko avotu studēšana un analīze – informācijas apguvei un zināšanu pilnveidošanai;
- studiju darbi (referāti, esejas, kursa darbi u.c.) – zināšanu apguvei, analītisko prasmju pilnveidei;
- praktiski darbi – latviešu zīmju valodas praktizēšanai – video formāta projekti;
- prezentāciju gatavošana – prezentēšanas prasmju pilnveidei.

Līdzās šeit nosauktajām metodēm, atbilstoši konkrētā studiju kursa un satura specifikai docētāji piedāvā arī citas studiju metodes.

Studiju procesā tiek izmantotas visas studiju sociālās formas: individuālās studijas, darbs grupā, frontālās studijas. Studiju formu un metožu kombinēšana dod iespēju dažādot studiju procesu, izmantojot studentcentrētas izglītības principus. Studentcentrētas izglītības principi ir ne tikai Koledžas studiju procesa pamatā, bet tiek īstenoti profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma ietvaros kopumā, ietverot visus atbalsta pasākumus (piem., sociālais, karjeras, psiholoģiskais u.c.).

Studentu sasniegumu vērtēšana balstās uz šādiem principiem:

- studiju prasību atklātība un skaidrība – tas novērš konfliktsituācijas par vērtējumu,
- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – tiek akcentēti studentu sasniegumi, nevis kļūdas, tiek veidotas sevi cenošas personības, ar augstu pašvērtējumu,
- vērtējuma noteikšanai izmanto dažādu veidu pārbaudījumus – rakstiskus pārbaudes darbus, prezentācijas, grupu darbu prezentācijas, ieskautes, eksāmenus,
- gala pārbaudījumu organizēšana pēc pozitīvu studiju rezultātu savstarpējās praktisko darbu procentuālās summēšanas, kas liek uzsvāru uz visu studiju darbu savstarpējo saikni un secīgumu
- vērtēšanas regularitāte – studentu attīstības dinamikas analīzei,
- vērtējuma obligātums – nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu visos studiju programmā noteiktajos darbos.

Studiju programmas apguves laikā Koledžā studējošajiem noteikti šādi pārbaudījumi, kuru vērtēšanai tiek piemērotas dažādas vērtēšanas metodes:

- Starp pārbaudījumi (kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, referāts, projekts, tests, cits darba veids atbilstoši studiju kursa specifikai) atbilstoši studiju kursa aprakstā noteiktajam skaitam un veidam;
- kursa darbu vai noslēguma darba projektu aizstāvēšana, kuru aizstāvēšanas kārtība noteikta Koledžas normatīvajos aktos;
- prakses aizstāvēšana, kuras aizstāvēšanas kārtība noteikta Koledžas normatīvajos aktos;
- studiju kursa noslēguma pārbaudījumi (eksāmens vai ieskaite);
- kvalifikācijas darba izstrāde un vērtēšana atbilstoši Koledžas normatīvajiem aktiem.

Studentu zināšanu, prasmju un attieksmes novērtējot, tiek ievēroti sekojoši principi:

- prasību atklātība un skaidrība – tas novērš konfliktsituācijas par vērtējumu,
- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips – tiek akcentēti studentu sasniegumi, nevis kļūdas, tiek veidotas sevi cenošas personības, ar augstu pašvērtējumu,
- vērtējuma noteikšanai izmanto dažādu veidu pārbaudījumus – rakstiskus pārbaudes darbus, prezentācijas, grupu darbu prezentācijas, ieskaites, eksāmenus,
- vērtēšanas regularitātes princips – studentu attīstības dinamikas analīzei,
- vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu visos studiju programmā noteiktajos darbos.

Novērtējot studiju programmas īstenotās metodes un novērtēšanas sistēma kopumā, tā novērtējama kā elastīga, pēctecīga, savstarpēji integrēta, kas nodrošina studiju programmu priekšmetu apguvi un zināšanu un prasmju nostiprināšanu.

2.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Prakses organizāciju nosaka Koledžas prakses organizēšanas kārtība, kurā noteikti Koledžas, eksperta karjeras atbalsta jomā, prakses vadītāja Koledžā un studējošā pienākumi. Praksi organizē eksperts karjeras atbalsta jomā.

Prakses organizēšanā un vadīšanā iesaistīti:

Eksperts karjeras atbalsta jomā, kurš atbildīgs, lai studenti saņemtu informāciju par prakses periodu, atbalstu piemērotākās prakses vietas atrašanās, prakses līgumu slēgšanā ar prakses uzņēmumu un saiknes uzturēšanā ar darba devēju prakses vietā un laikā. Studentiem ir iespēja prakses vietas meklēt pašiem, bet, ja nepieciešams eksperts karjeras atbalsta jomā sniedz atbalstu un palīdz atrast prakses vietu, nepieciešamības gadījumā, sniedz atbalstu studentam prakses laikā, 56 kā arī sniedz konsultācijas darba devējam;

Prakses vadītājs Koledžā, kas ir studiju programmas docētājs, kurš atbild par prakses programmas izpildi, prakses atskaites saturu atbilstoši studiju programmai un metodiskajiem noteikumiem. Prakses vadītājs sniedz atbalstu un konsultē studentus par prakses uzdevumu īstenošanu prakses laikā un atskaites sagatavošanu;

Prakses vadītājs prakses vietā, kurš atbildīgs par studējošā praktisko prakses organizēšanu atbilstoši prakses uzdevumiem, kā arī prakses laikā veicamajiem uzdevumiem atbilstoši sekmīgas personāla speciālista profesijas apguvei. Prakses vadītājs arī seko praktikanta prakses atskaites sekmīgai sagatavošana un praktikanta darba novērtēšanai.

Prakses ilgums un laiks ir noteikts studiju plānā un saistīts ar katras studiju grupas semestra studiju grafiku. Prakses uzdevumi ir noteikti studiju programmas prakšu programmās, kas apstiprinātas Koledžas Pētījumu un metodiskajā padomē.

Prakse iedalās divās daļās – mācību prakse (6KP) un kvalifikācijas prakse (18KP).

Mācību un kvalifikācijas prakses mērķis un uzdevumi ir veidoti, lai studentiem nodrošinātu iespēju nostiprināt teorētiskās zināšanas un attīstītu profesionālās prasmes un kompetences surdotulka profesionālajā darbības jomā. Prakses laikā tiek veikts darbs individuālajā prakses vietā, kā arī sagatavota prakses atskaite, kura ietver praktiskās pieredzes aprakstu uzņēmumā, secinājumus un priekšlikumus.

Mācību un kvalifikācijas prakses saturs tiek strukturēts vairākās tēmās, ietverot uzņēmuma vai organizācijas raksturojumu, struktūru, darba aizsardzības sistēmu, surdotulka darba kvalitāti, tulkošanas procesa vērtējumu.

Kopumā šie praktiskie uzdevumi un saturs sniedz iespēju studentiem iegūt reālu praktisku pieredzi un izpratni par surdotulka profesiju. Mācību prakses laikā studenti apmeklē no divām līdz trīs prakses vietām, lai gūtu padziļinātāku izpratni par surdotulka atšķirīgo darba vidi –

prakse vispārīzglītojošā izglītības iestādē, pamatskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem un zīmju valodas tulku nodaļā.

Prakses noslēgumā studējošais iesniedz dokumentus par prakses gaitu un tās rezultātiem: prakses atskaite, prakses vadītāja prakses vietā novērtējums, prakses dienasgrāmata. Kopš 2022.gada prakses dienasgrāmata tiek veidota elektroniski prakses platformā www.Edy365.com.

Studējošie ne tikai iesniedz prakses dokumentāciju, bet tiek organizēta arī prakses aizstāvēšana, kuras laikā prakses vērtēšanas komisijai students prezentē prakses laikā paveikto un novērtē prakses laikā iegūto pieredzi. Kvalifikācijas prakses laikā tiek vērtētas arī studenta latviešu zīmju valodas tulkošanas prasmes.

Gan mācību, gan kvalifikācijas prakse ir būtiska studiju programmas daļa, kas ne tikai ļauj studējošajiem iepazīties ar izvēlēto specialitāti, pilnveidot un apgūt darbam nepieciešamās prasmes un kompetences, veicināt motivāciju, bet arī darba devējiem prakses vietā novērtēt studenta kompetences un teorētisko zināšanu pielietojumu praktiski. Vairumā gadījumu Koledžas studentiem tiek piedāvāta iespēja uzsākt darbu surdotulka profesijā kādā no prakses vietām.

2.4. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju noslēgumā studējošie izstrādā un aizstāv kvalifikācijas darbu. Darbu tematus studenti parasti izvēlas saistītus ar savu darba vietu vai kvalifikācijas prakses vietu un tai raksturīgiem problēmjautājumiem, specifiku un aktualitāti. Izstrādājot kvalifikācijas darbus, tiek analizēta konkrētas organizācijas darbība un analizētas problēmas, kā arī, pamatojoties uz teorētiskajām atziņām un iegūtajiem empīriskajiem datiem un faktiem, piedāvātas problēmu risināšanas iespējas. Kvalifikācijas darbā tiek risinātas surdotulka profesijas nozares problēmas, izmantojot iegūtās zināšanas, iemaņas un prasmes.

3.2. tabula

No 2020. līdz 2025.gadam aizstāvēti kvalifikācijas darbi par šādiem tematiem:

Surdotulka loma zīmju valodas attīstībā un standartizācijā	9
Verbālo un neverbālo elementu izmantošana surdotulka darbā	9
Neverbālie komunikācijas līdzekļi surdotulkošanā un to ietekme uz tulkošanas kvalitāti	10

Specifika surdotulka darbā pirmspensijas un pensijas vecuma klientiem	8
Komunikācijas barjeras un ētika surdotulka darbā	6
Surdotulka darba specifika kultūras pasākumos	8
Surdotulka darba specifika izglītības iestādēs un ar to saistītās problēmas	9
Zīmju valodas tulka darba specifika Rīgas internātvidusskola bērniem ar dzirdes traucējumiem	9
Surdotulka darba specifika Rīgas Dzemdību namā	8
Surdotulka darba specifika LNS Rehabilitācijas centrā	8
Surdotulkošana ārstniecības iestādes un ar to saistītās problēmas	7

Kā redzams 3.2. tabulā, kvalifikācijas darbos analizētās problēmas ir daudzveidīgas un cieši saistītas ar surdotulka darba specifiku. Kvalifikācijas darbu temati tiek apstiprināti Pētījumu un metodiskajā padomē, ņemot vērā iepriekšējos gados izstrādātos darbus un veicinot jaunu tēmu izpēti. Kvalifikācijas darbu vidējais vērtējums ir 8,3 balles.

3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Informācija par resursu un nodrošinājuma atbilstību skatāma II daļas 3. nodaļas 2.3.2.-2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.

Aģentūras bibliotēka ir nodrošināta ar mācību līdzekļiem programmas apguvei. Katru gadu bibliotēkas fonds tiek papildināts ar jaunāko pieejamo literatūru latviešu, angļu, vācu valodās. Bibliotēkā uz 2023. gada 1. novembri ir 12987 grāmatas, tai skaitā 10751 latviešu valodā, 1263 angļu valodā, 540 vācu valodā. Bibliotēkā pieejami 6 datori ar interneta pieslēgumu, kā arī ir iespēja nokopēt nepieciešamos mācību un izziņas materiālus. Studentiem grāmatas izsniedz arī uz mājām.

No 2019 gada 9. septembra Koledžas studentu un mācībspēku, kā arī citu darbinieku vajadzībām ir pieejama EBSCO datubāze, kuru studenti var izmantot klātienē un attālināti. EBSCO ir daudznozaru e-žurnālu un citu e-resursu datubāze, kas sastāv no vairākām pilnu tekstu un apskatu datubāzēm. Studenti to izmanto, lai apgūtu studiju kursu, izstrādātu studiju un pētnieciskos darbus.

Studiju procesā studējošie apgūst prasmes strādāt ar digitālajā vidē pieejamajiem literatūras resursiem, elektroniskajām bibliotēkām, kā, piemēram, Google Scholar u.c. Bibliotēkas darba laiks ir pielāgots, lai studenti ar dažādām brīvā laika iespējām piekļūtu bibliotēkas resursiem. Bibliotēkas darba laiks pirmdiena ,trešdiena 11.00 -17.30, piektdiena 10.00 -17.00. Brīvdienās sestdienā, svētdienā un svētku dienās bibliotēka nestrādā. Bibliotēkas telpas aizņem 135 m² lielu platību, kas dod iespēju studējošiem izmantot lasītavu un datortehniku bibliotēkas telpās. Bibliotēkā var iepazīties ar jaunāko periodiku, ko var izmantot studiju programmu īstenošanā un studējošiem sekmīga studiju procesa nodrošināšanā. 2023.gadā bibliotēkā ir pieejami preses izdevumi:” Dienas bizness” “Bilance”,” Bilances juridiskie padomi” u.c. , kā arī plānveidīgi ir abonēta periodika 2024. gadam. Koledža sadarbojas ar Latvijas Nedzirdīgo savienību (turpmāk – LNS), kā rezultātā Koledžas studentiem ir pieejami LNS izstrādātie zīmju valodas mācību materiāli gan digitālā veidā, gan drukas izdevumi Koledžas bibliotēkā un tiešsaistē. Studiju virziena “Surdotulks” programmai bibliotēkā pieejamas 130 grāmatas. Katru gadu bibliotēkas krājums tiek papildināts ar jaunāko izdoto literatūru. Bibliotēkas grāmatu resursi tiek atjaunoti, vadoties no mācītbspēku pieprasījuma par jaunākās literatūras iegādi attiecīgajā studiju kursā pieejamā finansējuma ietvaros.

Kvalitātes vadības sistēmā ir procesa shēma “Jūrmalas Profesionālās vidusskolas un Koledžas bibliotēkas darba nodrošināšana”, kurā atspoguļots studiju programmu īstenošanai nepieciešamo bibliotēkas krājumu papildināšana.

3.2. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Informācija par studiju programmas finansējumu skatāma II daļas 3. nodaļas 2.3.2.-2.3.3. kritērijos sniegtajā informācijā.2. nodaļas 2.3.1. kritērijā sniegtajā informācijā.

4. Mācībspēki

4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām (Augstskolu likums, 26. pants).

No 17 studiju programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem divi ir ar doktora grādu, pārējie – ar maģistra grādu vai arī nozares praktiķi.

Piedaloties dažādos semināros un konferencēs, mācībspēki regulāri pilnveido savu profesionālo kompetenci, apgūst jaunas, inovatīvas metodes izmantošanai studiju procesā. Tikšanās ar nozares profesionāļiem sniedz savstarpēju praktiskās pieredzes apmaiņu. Mācībspēku profesionālā pilnveide sniedz lielu ieguldījumu augstu studiju rezultātu sasniegšanā.

Studiju programmas "Surdotulks" studentus ir svarīgi iepazīstināt ar nedzirdīgo kopienu un nodrošināt praktisku komunikāciju latviešu zīmju valodā, ko veiksmīgi realizē attiecīgās programmas docētāji, kā nozares profesionāļi organizējot pieredzes apmaiņas braucienos uz Latvijas Nedzirdīgo savienības un citu iestāžu organizētajiem pasākumiem.

Studiju programmas profesionālo studiju kursu mācībspēki ir piedalījušies galveno latviešu zīmju valodas mācību materiālu izstrādē un ir Latvijas Nedzirdīgo savienības (turpmāk - LNS) Zīmju valodas komisijas locekļi, kā arī LNS Surdotulku atestācijas komisijas locekļi, kas nodrošina nozares aktuālākās informācijas un izmaiņu strauju integrēšanu studiju programmas saturā.

4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Katru gadu studiju programmas realizācijā iesaistīto mācībspēku skaits svārstās 16 darbinieku skaita ietvaros. Vērtējot mācībspēku skaita dinamiku, skaits svārstās 15 līdz 17 darbinieku amplitūdā. Lielākajai daļai viesdocētāju darba attiecības pastāvīgi tiek atjaunotas uz periodu, kad pēc plāna tiek īstenots attiecīgais studiju kurss. Kopumā darbinieku rotācija pārskata periodā (2020.-2025. gads) svārstās līdz 5 % robežās viena studiju gada ietvaros, kas vērtējamas kā mazbūtiskas izmaiņas.

Katru gadu Koledža pārskata mācībspēku sastāvu, ja nepieciešams, piesaista jaunus mācībspēkus, lai pilnveidotu studiju programmu ar jauniem, kvalificētiem speciālistiem. Studiju programma “Surdotulks” pārstāv šauru specialitāti un Koledža ir piesaistījusi labākos nozares speciālistus.

Vērtējot studiju rezultātus, studējošo apmierinātību ar studiju procesu un tā kvalitāti, var secināt, ka studiju process ir organizēts pietiekami augstā kvalitātē un tam nav vērojamas būtiskas svārstības. Studiju kvalitāti neietekmē mācībspēku izmaiņas, jo vērojams salīdzinoši stabils mācībspēku nodrošinājums pieejamā finansējuma ietvaros.

4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas ietvaros vērtē studiju priekšmetu secību un pēctecību studiju procesā, lai studentu iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences tiktu nostiprinātas un paplašinātas. Lai šo mērķi sasniegtu mācībspēki savstarpēji saskaņo katra studiju kursa saturā iekļautās tēmas, lai tās nedublētos un, lai vienā studiju kursā apgūto varētu veiksmīgi izmantot cita studiju kursa satura apgūvē.

Mācībspēku sadarbība tiek veicināta studiju programmas ietvaros, veidojot pieredzes apmaiņu ar citu izglītības iestāžu mācībspēkiem un darba devējiem, kā arī organizējot sanāksmes: akadēmiskā personāla sanāksmes, programmu vadītāju sanāksmes, Pētījumu un metodiskās padomes sanāksmes, studentu un mācībspēka kopsapulces u.c. Docētāji tiek aicināti savstarpēji hospitēt nodarbības, lai tādējādi varētu dalīties pieredzē un gūtu lielāku izpratni par starppriekšmetu saiknes nepieciešamību un iespējām.

Studiju kursa apguves noslēgumā studentiem ir dota iespēja e-vidē anonīmi novērtēt studiju kursa saturu, izmantotās metodes un mācībspēka darba kvalitāti.

Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī Koledžas studiju programmā “Surdotulks” studē 16 studenti. Darba attiecības pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī ir ar 17 mācībspēkiem.